

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, Καλά Χριστούγεννα.

Μπύκε κι ο Δεκέμβρης, τέλος του χρόνου, το μυαλό ξεφεύγει από τα στολίδια και τα γιορτινά χρώματα, σε άλλες μνήμες, σε άλλες εποχές. Στην οπτική ατμόσφαιρα, το γιορτινό τραπέζι, το νυχτερινό ζύπνημα για την εκκλησία. Μνήμες παιδικές διπλωμένες με παραπανήσια μάλλινα και μπλερινίνες της γιαγιάς και την κυπαρισσένια, στολισμένη με μπαμπάκια φάνη, που δημιουργούσαν μια θαυμαστή εντύπωση στην παιδική ψυχή. Κι ήρθαν και οι εικόνες ενός φίλου από Φινλανδία, με γούνινες κουκούλες, να μου θυμίσουν κάποια χιονισμένα, μοναχικά Χριστούγεννα που έζησα σε άλλους καιρούς και χρόνια, στη Δανία. Και κάποια άλλα Χριστούγεννα τόσο διαφορετικά, τα πρώτα... Καλοκαιρινά εδώ! Κι οι μνήμες κύλησαν, πόσα καλοκαιρινά Χριστούγεννα έχουμε ζήσει; Μετράς τα χρόνια, τις γιορτές κι έρχονται και τα δικά σου. Τα γενέθλια! Αυτά είναι τα δικά σου, θέλεις δεν θέλεις, πάνε στο μέτρημα κι αυτά. Όταν είσαι μικρός παρακαλός να γίνουν πολλά, να μεγαλώσεις. Φτάνεις στην εφηβεία, βλέπεις μπροστά, ο κόσμος είναι δικός σου. Περνάς το έφηβος, γίνεσαι πάρηβος, έχεις πολλά να κάνεις. Φτάνεις την ενηλικίωση, ο κόσμος στα πόδια σου, δεν σε χωράει. Στα εικοσιπέντε, τριάντα, όλα είναι ωραία, έχεις να φτιάξεις τη φωλιά σου, να σκεφτείς και το αύριο. Μετα τα πενήντα έχεις ακόμα καιρό, άμα περάσεις και τα εξήντα, είσαι ακόμα δυνατός, αλλά γιατί, εγώ έτρεχα σαν το ζαρκάδι, γιατί; Από τα εβδομήντα και μετά... Ε, είναι ανάγκη να μετράς γενέθλια από εκεί και πέρα; Είναι ο καιρός της αμοιβής.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ο δρόμος από την πληρότητα
Στην ευτυχία είναι μικρός.
Μακρής είναι ο επίπονος
Ός να φτιάξεις
Στο σημείο το δύσκολο.
Εκεί που λυγίζουν τα γόνατα,
Στη γνώση και την επίγνωση,

Εκεί που δέχεσαι
Και παραδέχεσαι
Τη δύναμή σου
και την αδυναμία σου,
Την ανθρωπινή σου υπόσταση.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη και χρόνια πολλά για τα γενέθλιά σου.
Δεν σου εύχομαι να τα εκατοστήσεις μόνο,

Λογοτεχνικό περιβόλι!

"Λίγες γραμμές πολλές ευχές για μια ζωή όλο χαρές.

Χρόνια πολλά και ευτυχισμένα, νά'χεις ζωή παραμυθένια, δάκρυ ποτέ να μη γνωρίσεις και ότι αγαπάς να αποκτήσεις."

γιατί είσαι κοντά να γίνεις αιωνόβιος κι' εγώ σ' ακολουθώ σαν πιστός φίλος. Εύχομαι να γιορτάσεις πολλά γενέθλια ακόμη για να σε καμαρώνουμε όλοι αυτοί που σ' αγαπάμε και εκτιμούμε τα όσα πολλά μάς έχεις προσφέρει Τα Χριστούγεννα και όλες οι μεγάλες προσωπικές γιορτές μας, γενέθλια, επέτειοι, δεν περνούν απαρατήρητες γιατί φέρνουν μαζί τους χιλιάδες αναμνήσεις.

Θυμάμαι όταν ήμουν 25 χρονών παντρεμένος και με δύο παιδιά, υπολόγισα ότι το 2000 θα γινόμουν 65 χρονών και πόσο χάρηκα που είχα 40 χρόνια μπροστά μου μέχρι να... γεράσω.

Πότε πέρασαν φίλε μου τα 40 χρόνια και ακόμη 17 χρόνια; Τα παιδάκια μου που το 1960 έκαναν τα πρώτα τους βηματάκια και έλεγαν τις πρώτες λέξεις τους, είναι τώρα μεσήλικες με δικά τους παιδιά της παντρειάς.

Η ζωή περνά σαν χείμαρρος και τί πέτυχες αν δεν πρόλαβες να φτιάξεις αναμνήσεις; Τί πέτυχες αν δεν έζησες συγκινήσεις, αν δεν πάλαιψες και λαβώθηκαν; Λένε πως κάλλιο ν' αγαπήσεις και να χάσεις, παρά να μην αγαπήσεις ποτέ, αλλά δεν πρέπει ν' αφορά μόνο τον έρωτα. Ν' αγαπήσεις τη δουλειά σου για να μην είναι ψυχοπλάκωμα, ν' αγαπήσεις τον ξένο στη διπλανή πόρτα, ν' αγαπήσεις την πατρίδα που σε γέννησε και να μην πεις ποτέ ότι σε... έδιωξε. Εμένα δεν μ' έδιωξε καμία από τις πατρίδες μου, ούτε η Αίγυπτος, ούτε η Ελλάδα και ούτε η Αυστραλία. Τις αγαπώ όλες και είμαι ευγνώμων που με δέχτηκαν στην αγκαλιά τους.

Τα πρώτα Χριστούγεννα που θυμάμαι ήταν στην Αλεξάνδρεια και βοήθησα τη μάνα μου που κατασκεύασε την πρώτη φάνη με χασα-

πόχαρτο που τσαλάκωσε και το βούτηξε σε αλευρόκολλα για να πάρει τη μορφή βουνού όταν στέγνωσε. Ο πατέρας είχε αγοράσει αγαλματάκια από γύψο την Παναγία και τον Ιωσήφ, τούς τρεις μαύρους μάγους με τα δώρα τους, τον Χριστούλη ξαπλωμένο πάνω στ' άχυρα σε ένα κρεβατάκι και γύρω τα ζωάκια. Τα στόλισα μέσα και έξω από την φάνη, χιονισμένη με κάτασπρο βαμβάκι.

Μετά, η μάνα μου άρχισε να ψάλλει το «Καλήν εσπέραν άρχοντες...» για να το μάθω κι' εγώ να το ψάλλω στη γιαγιά και στις θείες μου. Ανεκτίμητες αναμνήσεις από μια ταπεινή φάνη και τους στοργικούς γονείς μου, που ποτέ δεν μάς άφησαν μόνα για να πάνε στα «ρεβεγιον» την παραμονή των Χριστουγέννων.

Τα γενέθλια έχουν διαφορετικές αναμνήσεις, στα 12 φόρεσα το πρώτο μακρύ παντελόνι και θυμάμαι πως ένιωθα άβολα όταν άκουγα τα σχόλια από συγγενείς και φίλους.

«Μεγάλωσε το αντράκι μου» έλεγε συγκινημένη η μάνα, αλλά ο πατέρας ήταν πιο ψυχραιμος, σαν ν' ανυπομονούσε να με δει με μακρύ παντελόνι. Ο μικρότερος αδερφός μου μετρούσε τα χρόνια μέχρι να το φορέσει και αυτός, οι φίλοι μου γελούσαν όταν μ' έβλεπαν σαν μασκαρά και μ' έκαναν να ντρέπομαι.

Φέτος, πριν λίγες μέρες, τα εγγόνια μου με είδαν πρώτη φορά να φορώ κοντό παντελόνι επειδή δεν πρόλαβα ν' αλλάξω ρούχα και άκουσα τον εγγονό μου να λέει χαριτολογώντας, «κοίτα μαμά, ο παππούς έχει πόδια!»

Ναι καλέ μου φίλε να μετράμε τα χρόνια μας, δεν είναι ντροπή, δεν τα κλέψαμε, δικά μας είναι και θα τα χαιρόμαστε!